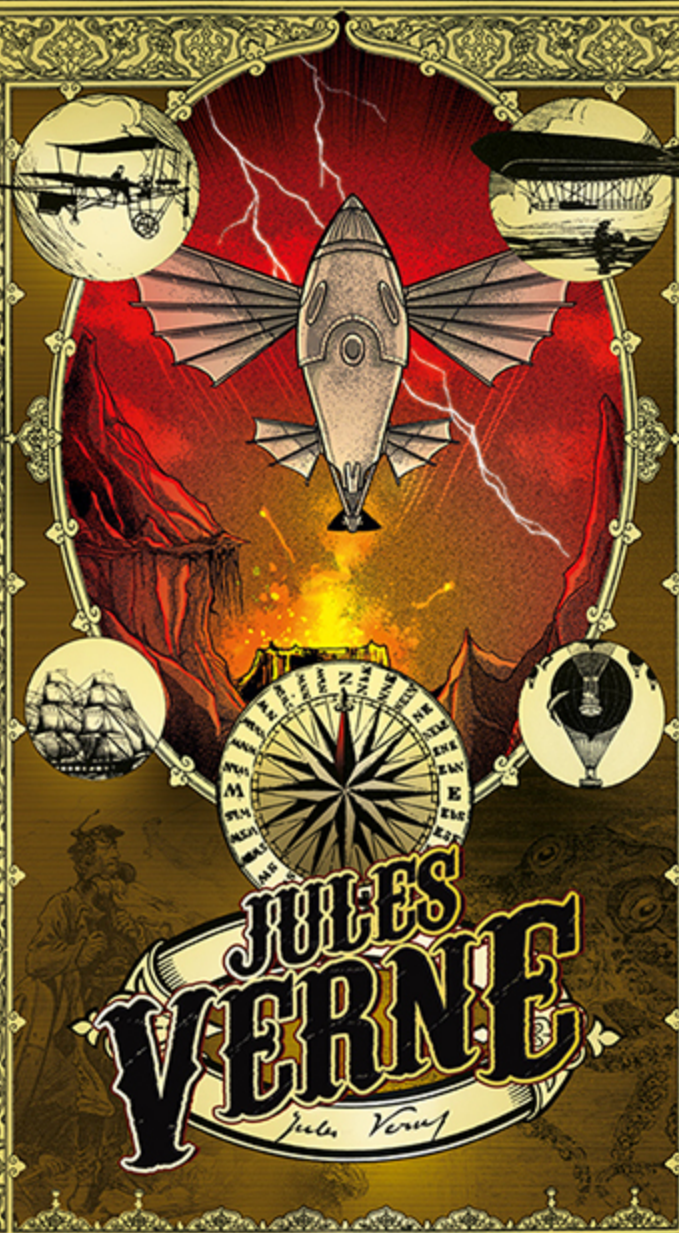




PÁN SVĚTA

Jules Verne
PÁN SVĚTA

PODIVUHODNÁ PUTOVÁNÍ
SVAZEK 53



EDICE PODIVUHOVNÁ PUTOVÁNÍ

1. Pět neděl v baloně (2014)
2. Dobrodružství kapitána Hatterase (2021)
3. Cesta do středu Země (2015)
4. Ze Země na Měsíc (2016)
5. Děti kapitána Granta (2018)
6. Dvacet tisíc mil pod mořem (2015)
7. Okolo Měsíce (2024)
8. Plující město (2022)
9. Dobrodružství tří Rusů a tří Angličanů v jižní Africe (2020)
10. Země kožešin (2023)
11. Cesta kolem světa za 80 dní (2015)
12. Tajuplný ostrov (2018)
13. Chancellor (2024)
14. Michail Strogov (2021)
15. Na kometě (2016)
16. Černé Indie (2016)
17. Patnáctiletý kapitán (2017)
18. Ocelové město (2015)
19. O život (2020)
20. Zemí šelem (2021)
21. Tajemství pralesa (2022)
22. Dva Robinsoni (2023)
23. Zelený paprsek (2025)
24. Tvrdohlavý Turek (2023)
25. Hvězda jihu (2016)
26. Archipel v plamenech (2025)
27. Matyáš Sandorf (2018)
28. Los číslo 9672 (2025)
29. Robur Dobyvateľ (2017)
30. Sever proti Jihu (2019)
31. Cesta do Francie (2025)
32. Dva roky prázdnin (2015)
33. Bezejmenná rodina (2018)
34. Zmatek nad zmatek (2016)
35. Oceánem na kře ledové (2019)
36. V pustinách australských (2025)
37. Tajemný hrad v Karpatech (2015)
38. Claudius Bombarnak (2017)
39. Malý Dobráček (2026)
40. Dobrodružná závěť (2024)
41. Plovoucí ostrov (2018)
42. Vynález zkázy (2015)
43. Milionář na cestách (2022)
44. Ledová sfinga (2022)
45. Na vlnách Orinoka (2018)
46. Hra o dědictví (2026)
47. Druhá vlast (2026)
48. Ves ve vzduchu (2024)
49. Příběhy Jeana-Marie Cabidouline (2025)
50. Bratři Kipové (2022)
51. Cestovní stipendia (2026)
52. Drama v Livonsku (2021)
53. Pán světa (2026)
54. Zatopená Sahara (2025)
55. Maják na konci světa (2020)
56. Zlatá sopka (2020)
57. Trampoty páně Thompsonovy (2026)
58. Honba za meteorem (2016)
59. Lodivod dunajský (2022)
60. Trosečníci z lodi Jonathan (2020)
61. Tajemství Wilhelma Storitze (2021)
62. Podivuhodná dobrodružství výpravy Barsacovy (2020)

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad: František Vojtíšek

Ilustrace: Léon Benett

Obálka © Jiří Miňovský – ARBE, 2026

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-7467-8 (pdf)

Jules Verne

PÁN SVĚTA

Obsah

I. kapitola	Co se tam děje?	5
II. kapitola	V Morgantonu	15
III. kapitola	Great Ery	27
IV. kapitola	Závody klubu automobilistů	42
V. kapitola	Záhadný předmět na moři	54
VI. kapitola	První dopis	66
VII. kapitola	To jsou tři	76
VIII. kapitola	Stůj co stůj	88
IX. kapitola	Druhý dopis	98
X. kapitola	Prohlášen za psance	100
XI. kapitola	Na výpravě	110
XII. kapitola	Zátoka Black Rock	122
XIII. kapitola	V Épouvantě	134
XIV. kapitola	Niagara	145
XV. kapitola	Orlí hnízdo	158
XVI. kapitola	Robur Dobyvatel	168
XVII. kapitola	Jménem zákona... ..	183
XVII. kapitola	Opět doma	196

I. KAPITOLA

Co se tam děje?

Horstvo, táhnoucí se rovnoběžně s americkým pobřežím Atlantského oceánu a prostupující Severní Karolínou, Virginii, Marylandem, Pensylvánií a státem New York, má dvojí pojmenování: Allegheny a Appalačské pohoří. Skládá se ze dvou různých pásem, na straně západní jsou to hory Cumberlandské, na straně východní pásmo Blue Ridge.

Táhnou se, nejvýznačnější v této části Severní Ameriky, v délce asi devíti set mil, tj. asi šestnácti set kilometrů, a nejsou průměrně vyšší než šest tisíc stop; jejich nejvyšší vrchol, hora Washington, dosahuje 1918 metrů.

Tento horský hřbet, jehož jeden konec napájí Alabamu a druhý svádí prameny do svatého Vavřince, nijak nevábí americké ani evropské horolezce k výstupům. Jeho nejvyšší hřeben vlastně ještě nesahá do vysokých atmosférických končin. Nemůže proto vábit jako hrdé vrcholy Starého a Nového světa. A přece bylo v tomto horském řetězu místo, na něž by se turisté nedostali; zdálo se, že je takřka nedostupné.

Ačkoliv horolezci tento vrch, Great Eyry, dosud zanedbávali, upoutal na sebe brzy pozornost, ano, vzbudil docela všeobecný nepokoj z velice neobyčejných důvodů, jež musím na počátku tohoto vypravování vyličit.

Stavím-li do popředí svoji osobu, pak jenom proto, že jsem měl přímou účast – jakým způsobem, to uvidíme – v nejpodivuhodnějším příběhu, jehož je naše dvacáté století svědkem. Ano, mnohdy se ptám sám sebe, zdali se to přihodilo, zdali to bylo tak, jak se na to pamatuji, či spíše řečeno, jak mi to moje obrazotvornost předvádí. Nelze se však divit, že moji představení mne pověřili tím nepravděpodobným úkolem, v němž jsem měl co činit s nevypátratelným tajemstvím, nutíc mě k tomu, jakožto washingtonského vrchního policejního inspektora, vrozená zvědavost vyvinutá až do krajnosti, a pak že už patnáct let jsem měl co dělat s nejrůznějšími věcmi a že mi byla dávána často tajná úloha, v níž jsem měl obzvláštní zálibu. Ovšem je nevyhnutelné, abyste hned od počátku tohoto vyprávění mým slovům věřili. Nemohu, co se týká těch podivných skutků, vydat jiné svědectví než své vlastní. Nechcete-li mi věřit, dobrá, nevěřte mi.

Great Eyry vystupuje z malebného pásma Blue Ridge, které se vypíná v západní části Severní Karolíny. Jeho okrouhlý tvar již vidíme, vyjdeme-li z městečka Morganton, vystavěného při řece Catawba, a ještě lépe z obce Pleasant Garden, jež je o několik mil blíž.

Co to tedy vlastně je ono Great Eyry? Je správné to jméno, které mu dali obyvatelé krajů přiléhajících k Blue Ridge? Že tyto hory byly nazvány modrými pro svou nádhernou siluetu, jež za jistých atmosférických okolností má blankytnou barvu, je přirozené. Učinili-li však z Great Eyry „hnízdo“, je to snad proto, že tam mají útočiště draví ptáci, orlí, supi nebo dokonce kondori? Jsou tam opravdu hnízda velkých ptáků, zdržujících se v tom kraji? Bývá je vidět vznášet se ve vrískavých hejnech nad tím doupětem, které je přístupné pouze jim? Nikoliv, není jich tam víc než na ostatních alleghenských štítech. Ano, naopak – jak bylo pozorováno – v jistých dnech, když se

tito ptáci přiblíží ke Great Eyry, zdá se, že spěchají s odletem, krouží mnohokrát sem a tam a rozptylují se na všechny strany s ohlušujícím křikem.

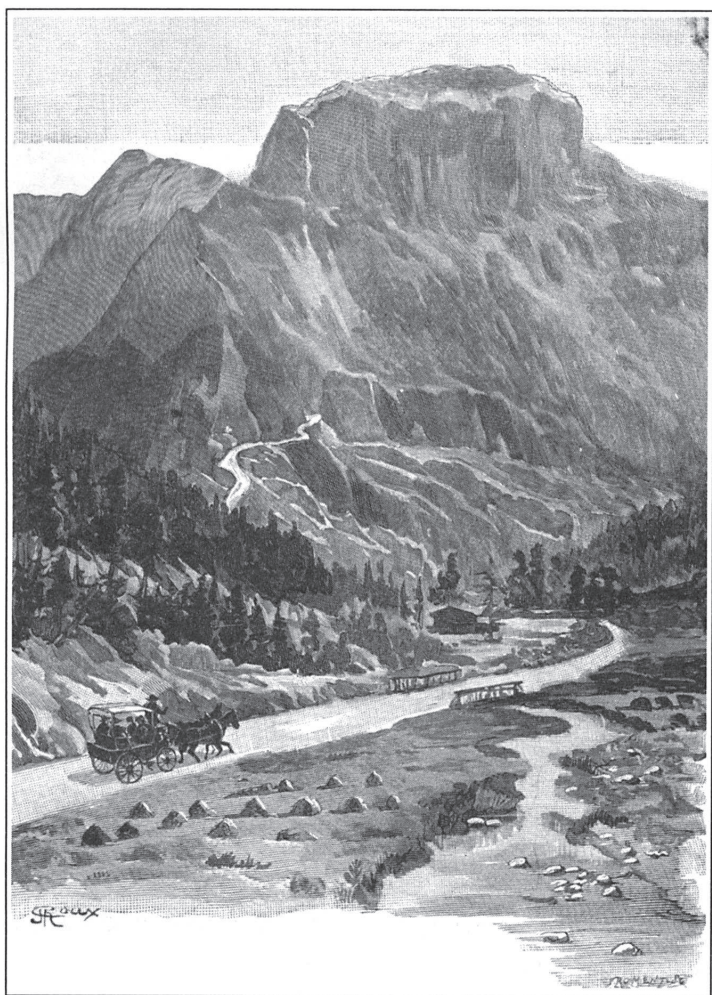
Odkud tedy pochází to jméno Great Eyry*? Nebylo by lepší jmenovat ho „kotlem“, jenž se vyskytuje ve všech zemích v hornatých krajích? Zajisté tam je asi uprostřed vysokých stěn dokola stojících hluboká a široká kotlina... Dokonce kdož ví, není-li tam jezírko, nějaké mořské oko, napájené dešti a sněhy, jako jsou podobná na mnohých místech a v různých výškách Appalačského pohoří i v rozličných pohořích Starého i Nového světa? Neměl by se od nynějška v zeměpise nazývat spíš takto?

Konečně, abychom řadu domněnek vyčerpali, nebyl tam snad jícen nějaké sopky a nespala ta sopka dlouhým spánkem, z něhož ji snad vnitřní nárazy jednou probudí? Nebylo třeba se obávat v jejím okolí výbuchů podobných jako ze sopky Krakatoa** nebo hrůz hory Pelée? A je-li tam mořské oko, není třeba mít obavu, že jeho voda pronikne do zemských útrob, že se tam vnitřním ohněm promění v páru a že bude ohrožovat karolínské roviny výbuchem podobným, jako byl roku 1902 na ostrově Martinique?

Ano, jako by tuto možnost chtěly potvrdit, jakési projevy nedávno pozorované svědčily svými výpary o nějaké činnosti uvnitř země. Jednou dokonce slyšeli farmáři, pracující na polích, temný a nevysvětlitelný hukot.

*) Great Eyry (angl.) – veliké hnízdo (dravých ptáků)

**) Krakatoa – ostrov v Sundské úžině, ve stejné vzdálenosti mezi Jávou a Sumatrou, jehož sopka se stala pověstnou děsným výbuchem v noci z 26. na 27. srpna 1883. Hora Pelée, sopka na francouzském ostrově Martinique, která byla pokládána za vyhaslou, ale v dubnu r. 1902 začala pracovat a dne 8. května výbuchem zničila severní část ostrova a město Saint Pierre.



*Tento horský hřbet, jehož jeden konec napájí Alabamu a druhý svádí
prameny do svatého Vavřince, nijak nevábí americké ani evropské
horolezce k výstupům.*

V noci se objevily ohnivé sloupy. Z nitra Great Ery vystupovaly páry, a když je vítr srazil východním směrem, zanechaly na zemi stopy popela a sazí. Ve tmě se odrážely bledé plameny od mračen nalézajících se níže a příšerně osvětlovaly okolí.

Když byly pozorovány tak podivné jevy, nelze se divit, že byli lidé vážně znepokojeni. A k nepokoji se družila naléhavá nutnost vypátrat, co dělat. Karolínské noviny o tom přinášely nepřetržitě zprávy; psaly o „tajemství Great Ery“. Chtěly vědět, není-li nebezpečné pobývat v takovém sousedství... Jejich články budily zároveň zvědavost a obavy – zvědavost u těch, kdo sami nacházející se v bezpečí se zajímali o přírodní jevy, a obavy u těch, kdo byli v nebezpečí, že se stanou jejich oběťmi, kdyby ty jevy ohrožovaly okolní kraj. Většinou to byli obyvatelé Pleasant Gardenu, Morgantonu a vsí nebo dosti četných farem na úpatí Appalačského pohoří.

Bylo opravdu politováníhodné, že se horolezci dosud nepokusili dostat do Great Ery. Ještě nikdy nebyl jeho skalnatý okraj překročen a zřejmě tam nikde nebyla ani rozsedlina, kterou by se mohlo vejít dovnitř.

Copak nevyčníval nad Great Ery nějaký blízký štít anebo kuželovitý vrch, z něhož by se dal v celém rozsahu přehlédnout? Nikoliv, v obvodu mnoha kilometrů nebyla vyšší hora.

Hora Wellington, jedna z nejvyšších v Alleghenském pohoří, zvedala svůj vrchol příliš daleko.

Avšak důkladná prohlídka Great Ery byla nutná. V zájmu okolního kraje bylo zapotřebí vědět, zdali tam není sopečný jícen, zdali výbuch neohrožuje tuto západní část Severní Karolíny. Bylo proto nezbytné učinit pokus horu překonat a vypátrat příčinu pozorovaných jevů.

Ale ještě než došlo k tomuto pokusu, jehož velké obtíže nebyly neznámé, naskytla se možnost spatřit vnitřní rozlohu Great Ery a nevystoupit nahoru.

V prvních dnech měsíce září se měl vznést v Morgantonu balon s větroplavcem Wilkerem. Východní vítr měl hnát balon ke Great Eyry; naskytla se tak možnost, že balon popluje přes něj. A pak, až bude několik set stop nad ním, prohlédne jej Wilker dobrým dalekohledem, prozkoumá jej v jeho hloubi a vypátrá, zdali je mezi skalami nějaké ústí sopky. To byla hlavní otázka. Jakmile ta bude rozluštěna, bude se vědět, zda se okolní kraj má v blízké nebo daleké budoucnosti obávat nějakého výbuchu.

Výstup se udál naznačeným způsobem. Vítr byl mírný, pravidelný a nebe jasné. Ranní páry se rozptýlily účinkem zářivých slunečních paprsků. Nebyl-li vnitřek Great Eyry naplněn mlhami, mohl jej větroplavec přehlédnout v celé jeho rozloze. Kdyby odtamtud vystupovaly páry, musel by je uvidět. V tom případě by pak bylo nutno získat přesvědčení, že v té končině Blue Ridge je sopka, jejímž jícnem je Great Eyry.

Balon se hned vznesl do výše patnácti set stop a čtvrt hodiny se nehýbal. V této výšce nebyl vítr, ačkoliv dole ještě vál. Nastalo však veliké zklamání! Balon se dostal do jiného proudu a plul východním směrem. Vzdaloval se od hor a nebyla naděje, že by se tam vrátil. Obyvatelé městečka záhy viděli, jak se ztrácí, a později se dozvěděli, že se spustil v okolí Raleighu, hlavního města Severní Karolíny.

Když se tento pokus nezdařil, bylo stanoveno, že se bude opakovat za příznivějších okolností. A záhy bylo slyšet zase jiný hukot, provázený sazovitými výpary a mihotavým světlem, které se odráželo od mračen. Je samozřejmé, že nepokoj se nedal ukonejšit, krajina byla stále ohrožována jevy, jaké se vyskytují při zemětřesení nebo výbuchu sopky.

V prvních dnech měsíce dubna následujícího roku se stupňovaly obavy, které byly dosud jednou menší, jednou větší, z důvodů vážných ve zděšení. Místní noviny ihned sdílely obecnou

hrůzu. Celý kraj, nalézající se mezi horami a městečkem Morgantonem, se bál pohromy, jež mohla nastat.

V noci ze 4. na 5. dubna probudil obyvatele Pleasant Gardenu otřes a strašný hukot. Ohromné zděšení se zmocnilo všech při pomýšlení, že nejbližší část hor se zřítí. Vyběhli z domů, odhodláni dát se na útěk, v obavách, že se otevře nějaká nesmírná propast a pohltní farmy a vesnice na deset až patnáct mil kolem.

Noc byla velice tmavá. Nad krajem se vznášely husté oblaky. Ani za dne by nebyl vidět hřeben Blue Ridge.

V té tmě nebylo možno nic rozeznat ani odpovídat na výkřiky, jež se ozývaly ze všech stran. Vyděšené hloučky mužů, žen a dětí hledaly cesty k odchodu a tlačily se ve velkém nepořádku. Tu a tam bylo slyšet ustrašené hlasy:

„To je zemětřesení!“

„To je výbuch!“

„Ale čeho?“

„Great Ery...“

A až do Morgantonu se bleskově rozšířila zvěst, že prší kamení, láva a škvára.

Někdo by mohl alespoň poukázat na to, že kdyby to byl výbuch, hřmot by byl slyšitelnější a na horském hřebeni by se ukázaly plameny. Také by byly v té tmě vidět proudy žhavé lávy. Ale nikoho to nenapadlo; vyděšení lidé jen zjišťovali, že se jejich domy otřásly. Bylo ostatně možné, že otřes způsobilo zřícení nějaké skály, která se utrhla na horském úbočí.

Všichni čekali ve smrtelných úzkostech, připraveni utéci do Pleasant Gardenu nebo do Morgantonu.

Uplynula hodina a dosud se nic nepříhodovalo. Téměř nepozorovaně vanul západní vítr, jenž se odrážel o dlouhou appalačskou zástitu a vál korunami jehličnatých stromů, které stály v dolině při bažinách.

Nestalo se nic, co by lidi znovu vyděsilo, a každý pomýšlel na návrat do svého domu. Zdálo se, že se již není čeho obávat, a přece se k tomu dlouho nemohli rozhodnout.

Bylo zřejmé, že se zřítíla ohromná skála z výšin Great Eyry. Jakmile nastane jitro, bude možné se o tom snadno přesvědčit, obejde-li se horské úpatí v délce několika mil.

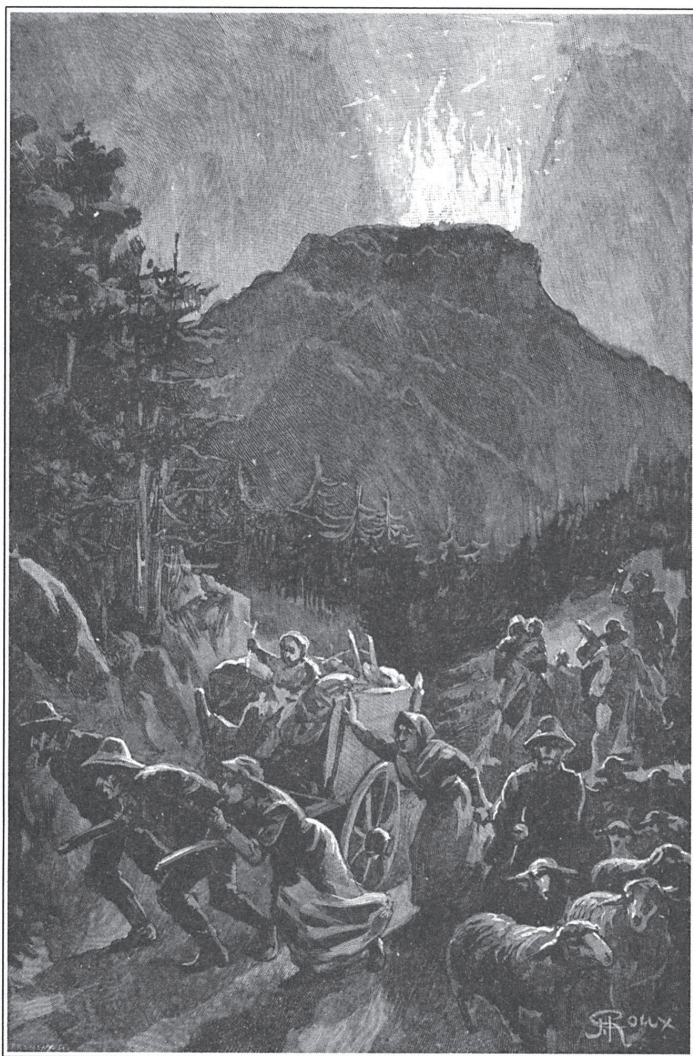
O třetí hodině ranní nastal nový poplach, nad skalnatým okrajem Great Eyry se objevily plameny. Odrážejíce se od oblaků, osvětlovaly ovzduší široko daleko. Zároveň byl slyšet praskot.

Byl to snad požár, který vypukl sám na onom místě, a co asi bylo jeho příčinou? Boží posel jej nemohl vznítit! Na obloze nebylo pozorováno žádné zablesknutí. Ovšem k hoření toho bylo dost. V té výši je Alleghenské pohoří porostlé ještě lesem jak v Cumberlandu, tak v Blue Ridge. Roste tam mnoho stromů – cypřiše, vějířovité palmy a jiné, jejichž listí neopadáva.

„Výbuch! Výbuch!“

Tak volali lidé ze všech stran. Výbuch! Great Eyry je tedy jícnem sopky, jež sahá hluboko do zemských útrob! Vznítíla se snad znovu po tolika letech, ano, po tolika letech? Přejde po plamenech déšť rozzhaveného kamení, spousta sopečných výmětů? Nebude tu brzy láva jako lavina nebo ohnivý proud, jenž spálí všechno, co bude v cestě, zničí městečka, vesnice, farmy, zkrátka celý kraj, roviny, pole, lesy až za Pleasant Garden nebo Morganton?

Tentokrát se zmocnilo obecné zděšení již všech a nic je nemohlo zadržet. Hrůzou jako šílené odvlékaly ženy své děti a uháněly na cesty východním směrem, aby co nejdříve byly pryč z jeviště vnitrozemských bouří. Muži vyklízeli domy, vázali nejdrahocennější předměty do ranců, odvazovali domácí zvířata, koně, hovězí dobytek a ovce, jež se rozutíkávala na všechny strany. V té tmavé noci nastal strašný zmatek, lidé



V té tmavé noci nastal strašný zmatek...

a zvířata pobíhali lesy, jež byly vystaveny sopečnému ohni, podél bažin, z nichž se mohla rozlít voda. Ano, prchajícím mohla unikat i půda pod nohama! Budou mít čas se zachránit, kdyby jim příliv žhavé lávy, vytékaje na povrch, zatarasil cestu a znemožnil tak útek?

Avšak někteří z předních farmářů, kteří byli rozvážnější, se nedali strhnout zděšeným davem, jež nemohli zadržet. Vyšli pátrat až do vzdálenosti jedné míle od hor a zjistili, že plameny jsou čím dál menší a že možná konečně uhasnou. A vskutku se nezdálo, že by byl kraj ohrožen výbuchem. Žádný kámen nelétal vzhůru, žádný proud lávy nestékal po horském svahu, žádný hukot nebyl slyšet v zemských útrobách... Nebylo žádné známky vnitřních bouří, provázejících zemětřesení, jež mohou ve chvílce zničit celý kraj.

Pozorování, které učinili, jen potvrdilo, že síla ohně v nitru Great Eyry slábne. Světelný odraz od oblak pomalu slábl a kraj bude zase do rána zahalen v plášť tmy.

Dav prchajících zatím stanul ve vzdálenosti, kde byl chráněn od všeho nebezpečí. Shromáždili se a několik vesnic a farem se vrátilo, než se rozednilo.

O čtvrté hodině byl na okrajích Great Eyry jen bledý odlesk. Oheň hasl, nemělo asi co hořet, a ačkoliv nebylo ještě možno stanovit jeho příčinu, bylo možno doufat, že již nevzplane.

Každopádně bylo jisté, že Great Eyry nebylo jevištěm sopečných jevů. Nezdálo se, že by v jeho okolí byli obyvatelé ohroženi výbuchem nebo zemětřesením.

Tu bylo o páté hodině slyšet ve vzduchu nad horskými hřbety, zahalenými ještě v noční tmu, obzvláštní šumot, jakési pravidelné oddychování, provázené silnými rozmachy křídel. A kdyby již bylo světlo, možná by lidé z farem a vesnic viděli obrovského dravého ptáka, jakousi létající obludu, která se vznesla z Great Eyry a prchala východním směrem!

II. KAPITOLA

V Morgantonu

O dcestoval jsem den předtím z Washingtonu a dorazil 27. dubna do Raleighu, hlavního města Severní Karolíny. Před dvěma dny si mě dal zavolat vrchní policejní ředitel do své kanceláře. Můj představený mě očekával zřejmě jaksi netrpělivě. Měl jsem s ním následující rozmluvu, jež zapříčinila, že jsem odcestoval:

„Johne Strocker,“ začal, „jste stále oním bystrým a horlivým policistou, jenž nám při mnohých příležitostech osvědčil tyto vlastnosti?“

„Pane Warde,“ odpověděl jsem, ukláněje se, „nesluší se, abych vás ujišťoval, že jsem ze svého ostrovtipu nic nepozbyl... Ale co se týká horlivosti, mohu vás ubezpečit, že je stále stejná...“

„Nepochybují o tom,“ prohlásil pan Ward, „a dávám vám pouze tuto určitou otázku: Jste stále člověkem tak zvědavým, tak dychtivým vypátrat tajemství, jako jsem vás dosud znal?“

„Stále, pane Warde.“

„A neochabla během času ta vaše touha vše odhalit?“

„Nikterak.“

„Tak mě, pane Strocker, vyslechněte.“

Panu Wardovi bylo tehdy padesát let, ovládal plně všechny své duševní schopnosti a velice obratně si počínal v důležitém úřadě, jež zastával. Mnohokrát mě pověřil obtížnými úkoly,

kteřé jsem vykonal znamenitě, ano, i politickými, a dostalo se mi vždy jeho uznání. Po několik měsíců se mi již nenaskytla příležitost konat opět nějakou službu a zahálka mi už připadala trapná. Očekával jsem skoro netrpělivě sdělení, které mně chtěl pan Ward učinit. Nepochyboval jsem, že mě pošle na nějakou výpravu a že se jedná o vážnou záležitost.

Ředitel policie mi pak vypravoval následující věc – věc, která právě poutala veřejnou pozornost nejen v Severní Karolíně a v sousedních státech, ale i v celé Americe.

„Není vám neznámo,“ pravil mi, „co se děje v jisté části Appalačského pohoří, v okolí městečka Morgantonu?“

„Nikoliv, pane Warde, a podle mého soudu jsou tyto přinejmenším zvláštní jevy schopné napínat zvědavost i člověku, který není ani tak zvědavý, jako jsem já...“

„Že je to zvláštní, dokonce podivné, Strocku, o tom není pochyb. Ale naskytá se otázka, zdali zmíněné jevy, pozorované na Great Eyry, netají v sobě nebezpečí pro tamní obyvatelstvo, zda to nevěstí nějaký sopečný výbuch nebo zemětřesení...“

„Toho se lze obávat, pane Warde...“

„Záleží proto na tom, Strocku, aby bylo známo, co to je. Jsme-li bezbranní proti přírodním živlům, bylo by nicméně záhodno, aby se ohroženým lidem dostalo včas výstrahy.“

„To je povinnost úřadů, pane Warde,“ odpověděl jsem. „Je třeba vyzkoumat, co se tam nahoře děje...“

„Zajisté, Strocku, ale zdá se, že je to spojeno s docela velkými obtížemi. V tamější krajině tvrdí, že je nemožné překonat skály Great Eyry a prohlédnout, co je uvnitř... Avšak pokusil se o to již někdy někdo, a za okolností, jež slibovaly úspěch? Myslím, že nikoliv, a já soudím, že pokus opravdově provedený by musel mít dobrý výsledek.“

„Nemožné není nic, pane Warde, a při této věci se jedná za jisté jen o potřebný náklad...“

„Náklad odůvodněný, Strocker, na to se nesmí brát zřetel, když jde o to upokojit veškeré obyvatelstvo anebo dát mu výstrahu, aby uniklo zkáze... Je ostatně úplně jisté, že okraj Great Eyry se nedá překonat, jak se tvrdí? A kdo ví, zdali si tam nějakí zločinci neudělali brloh, k němuž přístup je znám jen jim samotným?“

„Jakže! Pane Warde, vy byste měl podezření, že zločinci...“

„Možná, Strocker, že se mýlím a že vše, co se tam děje, má přirozené příčiny... O tom se chceme právě přesvědčit, a to ve lhůtě co možná nejkratší.“

„Smím si dovolit otázku, pane Warde?“

„Ptejte se, Strocker.“

„Až prohlédneme Great Eyry, až budeme znát původ všech těch jeho jevů, budeme moci zabránit, je-li tam jícen, aby výbuch nenastal?“

„Nikoliv, Strocker, ale upozorníme obyvatele tamního kraje... Ve vesnicích budou lidé vědět, co dělat, a na farmách nebudou překvapeni. Kdo ví, zdali nějaká alleghenská sopka nehrozí Severní Karolíně takovou zkázou, jako na ostrově Martinique ohně hory Pelée. Obyvatelstvo se musí alespoň dostat do bezpečí...“

„Mám za to, pane Warde, že tenhle kraj podobné nebezpečí neohrožuje...“

„To bych rád, Strocker, je ostatně nepravděpodobné, že by v té končině Blue Ridge byla sopka. Appalačské pohoří není sopečného rázu. A přece podle zpráv, jež nám došly, viděli lidé vystupovat z Great Eyry plameny... Také se jim zdálo, že pocítili ne-li zemětřesení, tedy aspoň chvění půdy až v okolí Pleasant Gardenu... Je to skutečnost, nebo jen domněnka? Prostě musíme mít jistotu...“

„Máte pravdu, pane Warde, a nesmíme to odkládat.“

„Proto tedy, Strocker, jsme se odhodlali vyšetřit jevy Great Eyry. Někdo se tam musí co nejdříve odebrat, vše prozkoumat

a vyptat se obyvatel městeček a farem... Vybrali jsme k tomu úkolu člověka úplně spolehlivého, a tím mužem jste vy, Strocku...”

„Oh, to mě těší, pane Warde,“ zvolal jsem, „buďte přesvědčen, že nic neopomenu, abych vám plně vyhověl...”

„Vím to, Strocku, a poznamenávám jen, že ten úkol se vám asi líbí...”

„Velice, pane Warde.”

„Budete mít krásnou příležitost oddat se své zvláštní vášni, jež je základním rysem vaší povahy...”

„Zajisté, pane Warde.”

„Ostatně budete mít volnost jednání podle okolností. Co se týká výloh, bude-li třeba učinit výstup, jenž může hodně stát, budete mít plnou moc...”

„Učiním, co jen bude možné, pane Warde, můžete se na mne spolehnout...”

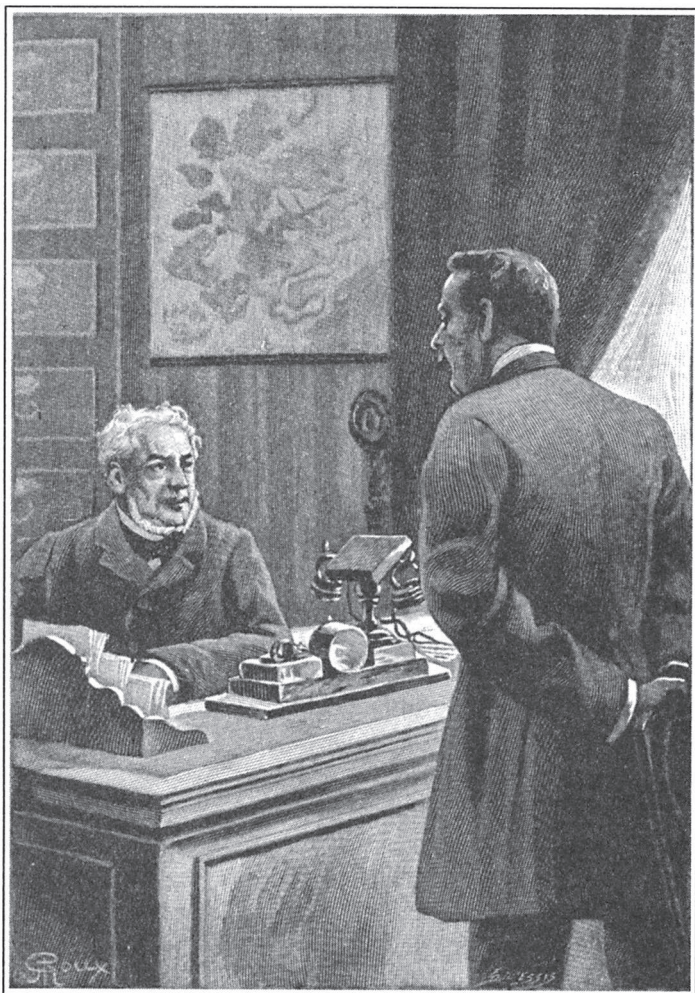
„A nyní vám, Strocku, doporučuji, abyste jednal co nejopatrněji, až budete sbírat zprávy... Lidé jsou tam ještě velice rozčilení... Vyslechněte obezřele, co vám budou vypravovat, a hlavně dejte pozor, abyste nezpůsobil nové zděšení...”

„To se rozumí...”

„Dám vám dopis pro morgantonského starostu, jenž bude pracovat s vámi. Ještě jednou vám říkám, Strocku, buďte opatrný a nepřibírejte ke svému zkoumání lidí, které nebudete nutně potřebovat. Prokázal jste nám již často svůj ostrovtip a obratnost, spoléháme tudíž, že se vám to podaří také tentokrát...”

„Nepodaří-li se mi to, pane Warde, musel bych narazit na nepřekonatelné překážky, možná se do Great Eyry opravdu nelze dostat, a v tom případě...”

„V tom případě uvidíme, co dělat. Opakuji, že vás pokládáme za muže k tomu úkolu povoláním i přirozeným nadáním



„...doporučuji, abyste jednal co nejopatrněji...”

nejschopnějšího a že tu máte znamenitou příležitost svůj důvtip osvědčit.“

A pan Ward měl pravdu.

Ptal jsem se ho pak ještě:

„Kdy se mám vydat na cestu?“

„Hned zítra.“

„Zítra opustím Washington a pozítří budu v Morgantonu.“

„Zprávy mi budete podávat dopisy nebo telegramy...“

„Neopominu tak učinit, pane Warde... Odcházejte od vás, děkuji vám znovu, že jste mě pověřil úkolem, abych vedl pátrání v záležitosti Great Ery.“

Jak bych mohl tušit, co mne čekalo v nejbližší budoucnosti?

Vrátil jsem se bez odkladu domů, kde jsem vykonal přípravy k odjezdu, a nazítří časně zrána mě unášel rychlík do hlavního města Severní Karolíny.

Večer jsem přijel do Raleighu, přenocoval jsem tam a pak následujícího dne odpoledne jsem se dostal železnicí, jež vede západním krajem státu, do Morgantonu.

Morganton je vlastně jen nepatrné městečko. Leží na rovině, ve které se hojně vyskytuje kamenné uhlí, proto se tam hodně doluje. Pramení tam na mnohých místech minerální vody a to je příčinou, že tam v letní době přichází mnoho hostů. Kolem Morgantonu se s úspěchem provozuje polní hospodářství; farmářům vynáší zejména obilí pěstované na polích mezi bažinami, porostlými rašeliníkem a třtinou. Je tam hojnost lesů, jejichž stromy se stále zelenají. Krajíně se nedostává jenom přírodního plynu, tohoto nevyčerpatelného zdroje síly, světla a tepla, jenž se tak značně vyskytuje ve většině alleghenských údolí.

Protože půda skýtá mnoho obživy, je tam dosti hustá lidnatost. Vesnice a farmy se tam prostírají až k úpatí Appalačského pohoří, zde jsou seskupeny v lesích, jinde osaměle na prvých horských výběžcích. V nejbližším okolí tam je několik

tisíc obyvatel, kterým by zajisté hrozilo veliké nebezpečí, kdyby Great Eyry bylo jícnem sopky, kdyby výbuch pokryl krajinu popelem a škvárou, kdyby proudy lávy zaplavily pole a kdyby zemětřesení řádilo až k Pleasant Gardenu a Morgantonu.

Morgantonský starosta, pan Elias Smith, byl člověk vysoký, statný, smělý a podnikavý; bylo mu nanejvýš čtyřicet let a zdraví byl tak pevného, že mohl „strouhat mrkvičku“ všem lékařům obou Amerik; největší zimu i horko snášel stejně, a v Severní Karolíně dosahují nejvyšších stupňů. Byl horlivým lovcem, jenž nestřílel jen srstnatou a pernatou zvěř, hemžící se na rovinách sousedících s Appalačským pohořím, ale pouštěl se rovněž do medvědů a pum, s nimiž je možné se často setkat jak v hustých cypřišových hájích, tak v divokých roklích dvojitého alleghenského pásma.

Elias Smith byl bohatý statkář, měl několik farem v okolí Morgantonu. Sám hospodařil na několika. Lidi na nich zaměstnané často navštěvoval. Ostatní čas pak, nezdržoval-li se ve svém domově v městečku, trávil na vycházkách a lovech, k nimž ho neodolatelně pudila lovecká vášeň.

Odpoledne jsem se dal dovést do domu Eliase Smitha. Byl toho dne doma, vyrozuměn telegrafickou zprávou, že se k němu dostavím. Odevzdal jsem mu dopis, který mě měl doporučit, a tím začala naše známost.

Morgantonský starosta mě uvítal velice upřímně, bez okolků. Seděl u stolu při skleničce brandy, s dýmkou v ústech. Služka ihned přinesla druhou skleničku a já jsem musel svému hostiteli připít, dřív než jsme se dali do hovoru.

„Pan Ward vás posílá,“ řekl mi vesele, „pijme tedy nejprve na zdraví pana Warda!“

Ťukli jsme si a vyprázdnili skleničky na počest vrchního policejního ředitele...

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Pán světa.

Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.